

Črni petek

Pretekli teden se je zaključil s črnim petkom (Black Friday). Dan, ki so ga z nestrpnostjo čakali tako prodajalci kot kupci širom sveta, je bil kot kaže rekorden. Prodaja preko spleta se je v ZDA v primerjavi z lanskim črnim petkom povečala za več kot 20 % in preseгла 6 milijard dolarjev.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (16. 11. 2018 - 23. 11. 2018)	Donosnost letos* (31. 12. 2017 - 23. 11. 2018)
Svet - MSCI World	-2,10%	+1,86%
ZDA - S&P 500	-3,11%	+6,26%
Evropa - DJ STOXX 600	-0,99%	-6,01%
Japonska -Topix	-0,09%	-4,00%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-1,06%	-9,03%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Poročilo Adobe Analytics, ki med drugimi spremlja transakcije kupcev v največjih spletnih trgovinah v ZDA, kaže, da je bila letos prvič v zgodovini več kot tretjina spletnih nakupov opravljena s pametnimi telefoni. Trgovci se namreč trudijo, da bi večino nakupov z računalnikov preusmerili na pametne telefone, saj tako ni potrebno, da potrošnik opravi nakup še zvečer iz udobnega naslonjača, ampak denimo že kar na vlaku ali avtobusu na poti v službo. Še večja prodaja pa se pričakuje na spletni ponedeljek (Cyber Monday), ki bo predvidoma postal največji spletni nakupovalni dan v zgodovini ZDA po ustvarjenem prometu.

Izraz »Črni petek oziroma kar teden« pa bi lahko pripisali tudi borznemu trgovanju, saj se je sicer nekoliko krajši trgovni teden zaradi praznikov končal z občutno nižjimi delniškimi tečaji. Statistiki so izračunali, da je bil to tretji najslabši borzni teden po letu 1939, v katerem Američani praznujejo zahvalni dan, kar pa sicer nima kakšne uporabne oziroma napovedne vrednosti. Vsi pomembnejši cenovni borzni indeksi v lokalnih valutah so tako letos padli v rdeče območje. Vlagateljem sive lase povzročajo pomisleki o zmožnosti ohranjanja visokih rasti tehnoloških podjetji, še vedno veliko neznank glede izstopa Združenega kraljestva iz EU, trenja med EU in Italijo zaradi vprašljive vzdržnosti italijanskih javnih financ, trgovinska nesoglasja med največjima gospodarskima velesilama, ZDA in Kitajsko, in še bi lahko naštevali.

Korekcijo na trgih vrednostih papirjev lahko pripišemo tudi bolj normalnemu delovanju centralnih bank, predvsem ameriške, ki z dvigi obrestnih mer skrbi, da se ameriško gospodarstvo ne bi pregrelo. Takšno početje je zvezda stalnica relativno visokih gospodarskih rasti, marsikdo pa je v luči dolgoletnega kvantitativnega sproščanja pozabil, da praviloma primarni cilj centralnih bank ni skrb za rast tečajev vrednostih papirjev.

Vlagatelji, ki morda šele nekaj let neposredno ali posredno vlagajo v vrednostne papirje, so še toliko bolj negotovi, saj je bilo prejšnje leto nenavadno mirno. V letu 2017 smo tako lahko našteali le 8 dni, ko je splošni ameriški borzni indeks S&P 500 padel ali porasel za več kot 1 %. Letos je bilo takšnih dni že več kot 50, kar pa je v skladu z dolgoletnim povprečjem. S tega stališča je letošnje leto, sicer opazno zaznamovano z nihajnostjo delniških tečajev, veliko bolj normalno, kot je bilo leto 2017.

Prihodnosti se ne da napovedati, pa vendarle lahko dolgoročni vlagatelj marsikaj naredi sam. Recept za mirnejši spanec je ustrezna razpršitev premoženja, ki odraža naklonjenost do tveganja (osebne značilnosti vlagatelja) ter upošteva zmožnost sprejemanja tveganja (finančno stanje vlagatelja) in dolgoročne cilje (denimo varčevanje za šolanje otrok). Takšna strateška razporeditev premoženja omogoča, da v času korekcij delniških naložb ne prodajamo nepremišljeno in se s tem še bolj oddaljujemo od optimalne strateške razporeditve premoženja, ampak lahko s taktičnimi nakupi znova vzpostavimo optimalno strateško razporeditev finančnega premoženja.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne dokumente in naložbene skupine naložajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.